

भविता स हि ते भर्ता शूरः शत्रुनिवर्हणः । इत्युवाच वचो हृष्टा देवी तव मनोनुगे ।
 न हि तद्वचनं मित्या पार्वत्या यदुदाहृतं । तत्त्वं किमिदमत्यर्थं रोदिषीन्दुनिभानने ।
 एवमुक्ता तु वचनं श्रुत्वा देवोवचस्तु तत् । अभवन्नष्टशोका सा वाणपुत्री शुभेक्षणा ।
 ॥ ऊषोवाच ॥ स्मरामि भाविनि वचो देव्याक्रीडगते भवे । यथोक्तं सर्वमखिलं प्राप्तं हर्म्यतले मया ।
 भर्ता तु मम यद्येव लोकनाथस्य भार्यया । व्यादिष्टः स कथं ज्ञेयस्तत्र कार्यं विधीयतां । ६६९
 इत्येवमुक्ते वचने कुम्भाण्डदुहिता पुनः । व्याजहार यथान्यायमर्थतत्त्वविशारदा ।
 न हि तस्य कुलं देवि न कीर्तिं नापि पौरुषं । कश्चिज्जानाति तत्त्वेन किमिदं त्वं विद्वन्मम ।
 अदृष्टश्चाश्रुतश्चैव दृष्टः स्वप्ने त्वया शुभे । कथं ज्ञेयो भवेद्भोर सोऽस्माभिरतितस्करः ।
 येन त्वमसितापाङ्गि मत्तकाशिनि विक्रमात् । रुदतो प्रसभं भुक्ता प्रविश्यान्तःपुरं सखि ।
 न ह्यसौ प्राकृतः कश्चिद्यः प्रविष्टः प्रसह्य नः । नगरं लोकविख्यातमेकः शत्रुनिवर्हणः । ६७०
 आदित्या वसवो रुद्रा अश्विनौ च महौजसौ । न शक्ताः शोणितपुरं प्रवेष्टुं भोमविक्रमाः ।
 सोऽयमेतैः शतगुणैर्विशिष्टश्चारिस्त्रदनः । प्रविष्टः शोणितपुरं वाणमाक्रम्य मूर्ध्नि ।
 यस्या नैवंविधो भर्ता भवेद्युद्धविशारदः । कस्तस्या जीवितेनार्थो भोगैर्वा स्याच्छुभेक्षणे ।
 धन्याऽस्यनुगृहीताऽसि यस्यास्ते पतिरीदृशः । प्राप्तो देव्याः प्रसादेन कन्दर्पसमविग्रहः ।
 इदं तु यत् कार्यतमं शृणु त्वं यन्मयेरितं । विज्ञेयो यस्य पुत्रोऽसौ यन्नामा यत्कुलस्य सः । ६७१
 इत्येवमुक्ते वचने तत्रोषा काममोहिता । उवाच कुम्भाण्डसुतां कथं ज्ञास्याम्यहं सखि ।
 त्वमेव चिन्तय सखि नोत्तरं प्रतिभाति मे । स्वकार्यं मुह्यते सर्वं यथा जीवं लभाम्यहं ।
 ऊषाया वचनं श्रुत्वा रामा वाक्यमिदं पुनः । उवाच रुदतोऽथैव कुम्भाण्डतनया सखी ।
 कुशला ते विशालाक्षि सर्वथा सन्निविग्रहे । अप्सरा चित्रलेखा वै चिप्रं विज्ञायतां सखि ।
 अस्याः सर्वमशेषं वै त्रैलोक्यं विदितं सदा । एवमुक्ता तदैवोषा हर्षेणागतविस्मया । ६७२
 तामप्सरसमानाय चित्रलेखां सखीं प्रियां । कृताञ्जलिपुटा दोना ऊषा वचनमब्रवीत् ।
 चित्रलेखामप्सरसं प्रणयात्तां सखीमिदं । परमं शृणु मे वाक्यं यत्त्वा वक्ष्यामि भाविनि ।
 भर्तारं यदि मेऽद्य त्वं नानयिष्यसि मत्प्रियं । कान्तं पद्मपलाशाक्षं मत्तमातङ्गविक्रमं ।
 त्यक्ष्याम्यहं प्रियान् प्राणस्ततः कमललोचने । चित्रलेखाऽब्रवीद्वाक्यमूषां हर्षयतो जनैः ।
 नैवोऽर्थः शक्यतेऽस्माभिर्वेत्तुं भाविनि सुव्रते । न कुलेन न वर्णेन न शीलेन न रूपतः । ६७३
 न देशतश्च विज्ञातः स हि चैरो मया सखि । किन्तु शक्यं यथा कर्तुं बुद्धिपूर्वं मया सखि ।
 प्राप्तञ्च शृणु मे वाक्यं यथा काममवाप्स्यसि । देवदानवयक्षाणां गन्धर्व्वारगरक्षसां ।
 ये विशिष्टाः प्रभावेण रूपेणाभिजनेन च । यथाप्रधानतः सर्वानालिखिष्याम्यहं सखि ।
 मनुष्यलोके ये चापि प्रवरा लोकविश्रुताः । सप्तरात्रेण ते भोरु दर्शयिष्यामि तानहं ।
 ततो विज्ञाय पट्टस्थं भर्तारं प्रतिलिख्यसे । सा चित्रलेखया प्रोक्ता ऊषा चितचिकीर्षया । ६७४